

Retten til et godt psykososialt miljø Udir-2-2010

4.3 Skolens oppfølging av § 9a-3 annet ledd-saker

Når handlingsplikten etter § 9a-3 er oppfylt, har skolen fortsatt en jobb å gjøre knyttet til oppfyllelsen av elevens rett etter § 9a-1. Paragraf 9a-3 annet ledd regulerer ikke hva skolen skal gjøre utover det å undersøke, varsle skoleledelsen og gripe inn om nødvendig og mulig. Skolens ledelse må sørge for at skolen forfølger saken på en egnet måte slik at elevens rett til et godt psykososialt miljø oppfylles. Ofte vil det være behov for å iverksette tiltak knyttet til elevens psykososiale miljø når det oppdages at en elev er utsatt for krenkende ord eller handlinger. Det må vurderes konkret i hvert tilfelle hva som er egnede tiltak og hvem tiltakene skal settes inn mot. Dersom det er et tilfelle av mobbing vil det ofte være viktig å sette inn tiltak mot mobberen. Alle skoler skal ha nulltoleranse mot mobbing. I forhold til foreldrene kan det være aktuelt å informere om aktuelle tiltak i brev, på foreldremøter eller på annen måte.

Det er ikke formulert noe krav i § 9a-3 annet ledd om at skolen må fatte et enkeltvedtak, slik det er når en elev eller forelder ber om tiltak etter § 9a-3 tredje ledd. Dette fratrar ikke skolen ansvaret for å følge opp på en adekvat måte. I noen tilfeller vil tiltakene skolen setter i verk kreve at det treffes enkeltvedtak. Det er tiltakene skolen mener er nødvendige og egnede som avgjør om enkeltvedtaksform skal brukes. I noen tilfeller er det fastsatt eksplisitt i opplæringsloven eller forskrift til opplæringsloven at avgjørelsen er et enkeltvedtak. Et eksempel på dette er skolebytte etter opplæringsloven § 8-1 tredje ledd. I tilfeller hvor det ikke er fastsatt et slikt formkrav må det vurderes om avgjørelsen som treffes er slik at den er bestemmende for rettighetene og pliktene til eleven, slik at det skal treffes et

enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2. Dette vil gi eleven bedre rettssikkerhet og muliggjør en klage. Enkeltvedtaket vil også være viktig for skolens dokumentering av at de har grepet inn og prøvd å ivareta elevens rett etter § 9a-1. På den andre siden er det slik at skolen har et visst handlingsrom knyttet til mindre inngripende tiltak som gjøres for å gjennomføre opplæringen. Å flytte elevene fra en plass til en annen i klasserommet er et eksempel på et tiltak som ikke krever et enkeltvedtak.

Hvis hendelsen kan relateres til brudd på ordensreglementet, skal det følges opp i henhold til dette. Det er viktig at ordensreglementet er utformet slik at krenkende ord og handlinger er forbudt og at ordensreglementet har refsingstiltak som er egnede. Det skal være forholdsmessighet mellom bruddet på ordensreglementet og refsingstiltaket som skolen bruker. Mobbing vil ofte være et alvorlig brudd på ordensreglementet og vil kunne kvalifisere til bortvising. Tilsvarende gjelder for mindre grove tilfeller av krenkende ord og handlinger dersom en elev gjentatte ganger krenker medelever. Det understrekes at dersom en elev gjentatte ganger krenker medelever, vil det ofte være behov for å sette inn mer systematiske tiltak knyttet opp mot vedkommende for å eliminere den uønskede oppførselen. Skolen bør samtidig være oppmerksom på at uønsket atferd fra en elev kan være et tegn på at denne eleven ikke har det bra. Det kan være eleven for eksempel har problemer på skolen eller hjemme og lar dette gå utover andre elever. Skolen må da vurdere hvordan dette skal håndteres.

Hvis det er forhold som blir oppdaget som synes å kunne være et generelt problem ved skolen, eller i den enkelte klasse/basisgruppe, kan også skolen i disse tilfellene velge å behandle saken etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven. Dette vil da gi foreldrene mulighet til å vurdere og ev. klage på de tiltakene som skolen velger å sette i gang.

Uansett er det viktig at skolen på en eller annen måte redegjør skriftlig for de tiltakene de har tenkt å iverksette. Internt bør skolen føre en logg eller lignende over de tiltak som settes i gang som vedrører det psykososiale miljøet ved skolen. I forbindelse med en eventuell senere sak vil en slik logg også være en viktig dokumentasjon på hva skolen faktisk har gjort i forhold til det psykososiale miljøet og konkrete hendelser. Denne form for dokumentasjon kan også være en del av internkontrollen etter til § 9a-4.

Vi bruker informasjonskapsler

Våre nettsider bruker informasjonskapsler (cookies). Les mer om hvordan vi bruker dem og hvordan du kan blokkere dem i vår personvernerklæring.

[Personvernerklæring](#)

[Jeg forstår](#)